

หลงโลก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอาละ ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา วันสำคัญทางพุทธศาสนาเป็นวันสำคัญของชาวพุทธ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา แล้วได้มาบวชเป็นพระ ได้บวชเป็นพระเป็นนักรบ ถ้าจะเป็นนักรบเห็นใหม่ เราจะรบกับกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ถ้าวรบกับกิเลสตัดหาความทะยานอยากเห็นใหม่ เราต้องมีสติ เราต้องค้นคว้าหาหัวใจของเราเจอ เราต้องยกใจของเราสู่วิปัสสนา มันถึงจะเป็นการนักรบไป ถ้าเป็นนักรบเห็นใหม่ วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา

ถ้าวันสำคัญทางพุทธศาสนานะ ในทางโลกเห็นใหม่ มันมีความสำคัญไป ถ้าไม่มีความสำคัญ คนเรานั้นก็ไม่มีน้ำใจต่อกันไป ไม่มีการกระทำ สิ่งที่ทำให้เป็นคุณประโยชน์กับหัวใจของคนไป ถ้ามันมีความสำคัญเห็นใหม่ นี่มันเป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา เขาก็ต้องจัดทำตามวัฒนธรรมของเขา ถ้าทางโลกเขาจัดทำตามวัฒนธรรมของเขานี้ เราเห็นแล้วเราสาธุนะ ทุกคนเห็นแล้วสาธุนะ ว่าชาวพุทธนะ เวลาวันสำคัญทางพุทธศาสนานะ ไม่ลืมวันสำคัญทางพุทธศาสนาของคน นั้นนะเราควรจะยกย่องสรรเสริญเขา แต่นั่นมันเป็นเรื่องของโลก มันเป็นเรื่องของโลกนะ โลกเขาทำกันเห็นใหม่ เขาทำกันมันก็ต้องมีความร่วมมือกับพระ ถ้าพระไม่ร่วมมือกับเขา งานนั้นก็เลยไม่สำเร็จสมบูรณ์ไปได้ นั่นมันก็เป็นเรื่องของพระที่เขาทำตามประเพณีวัฒนธรรมกัน

เราเป็นนักรบๆ ไป ถ้าเราเป็นนักรบนะ เราจะต้องมีสติสัมปชัญญะ ถ้ามีสติสัมปชัญญะนะ วันสำคัญทางพุทธศาสนามันสำคัญจริงๆ ถ้าสำคัญจริงๆ เห็นใหม่ มันสำคัญในประเพณีวัฒนธรรม แต่ของเราเราต้องสำคัญในหัวใจของเรา ถ้าสำคัญในหัวใจของเราะ เวลาพระกรรมฐานเราอยู่ในป่าในเขา วันพระวันโกนเขาก็ถือเนสัชชิกอยู่แล้ว วันพระวันโกนเขาภาวนาทั้งวันทั้งคืนอยู่แล้ว ถ้าวันสำคัญทางพุทธศาสนานะ นี่มันยิ่งทำมากกว่านั้นไป

ถ้ามันทำมากกว่านั้น มนุษย์เราจะถ่วงพันทุกซ์ด้วยความเพียร ความเพียรความวิริยะ อุตสาหะของเรานี้มันการกระทำของเรานี้มันจะเป็นประโยชน์กับเรา ถ้ามันเป็นประโยชน์กับเรานะ เป็นประโยชน์กับเราเหมือนกับพ่อแม่สั่งสอนลูก ถ้าพ่อแม่สั่งสอนลูกนะ ถ้าลูกฉลาดพ่อแม่จะปลื้มใจมาก แล้วถ้าลูกๆ มันฉลาดขึ้นมาละ ลูกทำงานเป็น ลูกรู้จักแยกแยะว่าผิดชอบชั่วดีได้ พ่อแม่จะมั่นใจว่าลูกคนนี้จะเอาดำรงชีพของเขาไปได้

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราบวชมาเป็นพระเห็นใหม่ เราเป็นนักรบ เราจะรบกับกิเลส ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะ เรา รู้จักคัดเลือก รู้จักคัดแยก ว่าสิ่งใดมันสมควรและไม่สมควร สิ่งใดควรทำและไม่ควรทำ ถ้าเรื่องทางโลกๆ เราไม่ควรถูกเหยียดหยามน้ำใจใคร ในเมื่อเขาอยู่กับทางโลกเห็นใหม่ โลกเขายกย่องสรรเสริญกัน เราก็มีน้ำใจต่อเขา เราก็เห็นความสำคัญของเขา นั่นมันเป็นความสำคัญทางโลก เขามาทำบุญกุศลของเขา นั่นก็เป็นเจตนาดีของเขา นั่นก็เป็นบุญกุศลของเขา นั่นเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ

ถ้าเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้น เรื่องโลกอย่างนั้น ทำไมพระกรรมฐานจะต้องหาที่สงบที่วิเวก ถ้าหาที่สงบที่วิเวกขึ้นมาเห็นใหม่ นี่ไม่คลุกคลีกัน นี่ต่างคนต่างจะเร่งความเพียรของกันและกัน เห็นใหม่ ต่างเพียร ต่างคนต่างให้โอกาสต่อกัน การให้โอกาสต่อกันนี้สัปปายะ ๔ นี่หมู่คณะเป็นสัปปายะ ถ้าหมู่คณะเป็นสัปปายะนะ มีความเห็นตรงกัน มีความเห็นว่าจะจะเป็นนักปฏิบัติด้วยกัน เราจะหาที่สงบที่วิเวกต่อกันเห็นใหม่ นั่นนะ สัปปายะ ๔ มันเรื่องของโลก เราให้ความร่วมมือกับเขา เรามีน้ำใจต่อเขา เราชื่นชมน้ำใจเขา เราชื่นชมน้ำใจเขา ถ้าเขาทำแล้วมันเป็นสิ่งที่ดี ประณีต สิ่งที่น่ายกย่องสรรเสริญ เราก็สรรเสริญเขา นั่นนะมันมาจากไหน มันมาจากน้ำใจของคนทั้งนั้น ประเพณีวัฒนธรรมมันก็มาจากความรู้สึกในหัวใจของคน

ถ้าประเพณีวัฒนธรรมที่มันละเอียดลึกซึ้ง แสดงว่าจิตใจของเขาละเอียดลึกซึ้งของเขา ถ้าละเอียดลึกซึ้งของเขานะ เขาทำเพื่อบุญกุศลของเขา แต่คนทำชั่วทำชาก เห็นใหม่ ปีนี้เราจัดงานได้อลังการมาก ปีต่อไปจัดอลังการยิ่งกว่า แต่แต่มันจืดๆ นะ มันไม่ประทับใจเหมือนปีแรกๆ เลย นี่ใจ โลกเป็นแบบนี้ โลกถ้าชั่วชากๆ แล้วมันก็จะเป็นอย่างนั้นนะ แล้วมันก็เป็นอนิจจัง มันก็เวียนว่ายตายเกิด มันก็เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา สิ่งที่เป็นอนิจจังนะ เดียวก็รุ่งเรือง เดียวก็อาจหาญ เดียวก็เหงา เดียวก็เศร้าสร้อย เดียวก็หงอยเหงานะ มันก็เปลี่ยนแปลงของมันอยู่อย่างนั้น มันอยู่ที่แรงกระตุ้น แรงกระตุ้นและจังหวะและโอกาสที่มันรุ่งเรืองในหัวใจนั้น เห็นใหม่ นี่เรื่องโลก

จะนั้นเราจะไม่ติดโลก ถ้าเราไม่ติดโลกเห็นใหม่ เราอยู่กับโลกนะ เราเกิดมามีพ่อแม่มีแม่
 พระองค์ไหนก็แล้วแต่ไม่รู้จักบุญคุณของพ่อของแม่ นั้นแสดงว่าเป็นคนไม่ได้ คนที่จะเป็นคนได้
 มันต้องรู้จักบุญคุณของคน ถ้ารู้จักบุญคุณ พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา เราจะไม่ระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่
 เราเลยหรือ เรามาบวชเป็นพระ มาบวชแล้วเรามีอุปัชฌาย์อาจารย์ เรามีอุปัชฌาย์อาจารย์เห็นใหม่
 พ่อแม่ครูจารย์ๆ เพราะเป็นทั้งพ่อทั้งแม่ ทั้งครูบาอาจารย์ของเราเห็นใหม่ เราก็ซาบซึ้ง แต่เราก็ยังมี
 มีพ่อแม่ของเราอยู่วันยังค่ำ เพราะเราเกิดกับโลก เห็นใหม่ เราเกิดอยู่กับโลก

เวลาลูกมาบวชแล้วพ่อแม่ระลึกถึงก็ระลึกถึงพระ พระลูกชายๆ ถ้าระลึกถึงพระลูกชาย
 นั้นนี่ใกล้ศาสนา สิ่งที่สัมพันธ์กัน สัมพันธ์กันทางความรู้สึกเห็นใหม่ เราก็มีพ่อแม่ เราก็เกิดมา
 กับโลก เราก็มีกตัญญูกตเวที เราจะไม่มีเวล่ำเวลาที่เราจะไปอุปัชฌาจากอุปัชฌาย์เพราะอะไร
 เพราะว่าพ่อแม่คนหนึ่งก็มีลูกหลายคนใช่ใหม่ ถ้าลูกหลายคน ลูกที่เขาสมควรดูแลเขาก็ดูแลกัน
 ไป เห็นใหม่ เราเป็นพระๆ นี้ เราจะไปทำแบบฆราวาสมันก็แบบว่าโลกวิเศษ โลกเขาจะติเตียน
 ได้ แต่ความผูกพันของหัวใจมันตัดทิ้งไม่ได้หรือ ความผูกพันสายบุญสายกรรมมันละไม่ได้
 หรือ ความระลึกถึงกัน มันระลึกถึงกันไม่แตกพาดินนี้ละ มันระลึกถึงกันข้ามภพข้ามชาติโน้น
 เนอะ เคยเป็นพ่อเป็นลูกเป็นแต่อดีตชาติโน้นเนอะ มันข้ามภพข้ามชาติกันมา สายบุญสายกรรมมัน
 มีของมันอย่างนั้น

นี่พูดถึงว่าเราก็มาจากโลก ไม่ใช่เราไม่ติดโลก เราไม่สนใจโลก เราตัดโลกทิ้งไปเลย
 เราไม่รู้ มันไม่ใช่ เราไม่ติดโลกโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก กิเลสตัดหาความทะยาน
 อยากนะมันอยากใหญ่อยากโต อยากออเซาะออเลาะกับเขานั้นแหละ นั้นติดโลก แต่เราอยู่กับ
 โลกแต่เราไม่ติดโลก เราอยู่กับโลกนะ เราเกิดมามีพ่อแม่เห็นใหม่ เราก็มีพ่อแม่มาทุกๆ
 คนนะ ที่เกิดมาเป็นคนไม่มีพ่อแม่หรือ ก็มีพ่อแม่มาทั้งนั้น เห็นใหม่ ด้วยอำนาจวาสนา เรามา
 บวชมาเรียน แล้วพ่อแม่ระลึกถึงเป็นเรื่องธรรมดา พ่อแม่เขาอยากให้ออกัสติคทั้งนั้น ด้วยกิเลส
 ของคนนะ กิเลสของคนก็อยากให้คนล้อมหน้าล้อมหลัง อยากให้คนอยู่ใกล้ชิดทั้งนั้น อยากจะ
 ออเซาะออเลาะกันไปนี่เรื่องโลกทั้งนั้น เรื่องกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แต่เวลาจะให้ไปบวช
 จริงๆ จังๆ ขึ้นมา จะพลัดพรากจากกัน มันก็อาลัยอาวรณ์เป็นเรื่องธรรมดา

เรื่องอาลัยอาวรณ์เรื่องธรรมดานะ ในเมื่อเราได้พลัดพรากกันมาแล้ว เราได้พลัดพราก
 ด้วยวัตถุเห็นใหม่ แต่หัวใจเรายังไม่พลัดพรากเพราะเรายังเห็นกันอยู่ ถ้าเราพลัดพรากมาจากวัตถุ

พลัดพรากจากความเป็นอยู่ของฆราวาส เรามาบวชเป็นพระ เราบวชเป็นพระแล้วนี่เห็นใหม่ เราระลึกถึงกันอยู่ ถ้าระลึกถึงกันอยู่เห็นใหม่ เรายังมีความกตัญญูตเวที เราระลึกได้ ระลึกได้เห็นใหม่ นี่คน คนมันต้องรู้จักบุญคุณของคนดี ถ้าคนไม่รู้จักบุญคุณของคนเห็นใหม่ เราเกิดจากโลก ไม่ใช่ว่า อู๊ย เราตัดโลก เราไม่มีโลก เราไม่เข้าใจกับโลก ไม่ใช่ อยู่ใกล้ชิดกัน อยู่ด้วยกัน แต่เราต้องมีสติปัญญาดี

เรามีสติปัญญาเห็นใหม่ เราเกิดมาจากโลก แล้วเราวางโลกนี้ไว้ เราวางจากความเป็นคฤหัสถ์มาบวชเป็นพระ พระ พระคือไม่ดำรงชีพแบบฆราวาสเขา ฆราวาสดำรงชีพยังงั้นนั่นเป็นเรื่องของฆราวาส เรามีสมณสารูป สมณสารูปขึ้นมาเห็นใหม่ เรามีศีล ถ้าเรามีศีลขึ้นมา เราเป็นนักปฏิบัติ ถ้าเราเป็นนักปฏิบัติขึ้นมาเห็นใหม่ เราอยู่กับโลกทั้งนั้น เราเกิดจากโลกทั้งนั้น

เวลาโลกเขา เขาก็กินอยู่หลับนอนเหมือนกัน เขาใช้ปัจจัยเครื่องอาศัยเหมือนกัน มาบวชเป็นพระก็กินอยู่หลับนอนเหมือนกัน แต่กินอยู่หลับนอนแบบสมณะ กินอยู่หลับนอนแบบนักรบ กินอยู่หลับนอนแบบจะสู้กับกิเลส เห็นใหม่ เราอยู่กับโลกแต่เราไม่ติดโลก เราไม่ติดโลก เราอยู่กับโลกเห็นใหม่ เราเป็นสมณะ สมณะเราไม่ดำรงชีพแบบฆราวาสเขา การดำรงชีพแบบฆราวาสไม่ใช่พระ ถ้าพระนะดำรงชีพแบบฆราวาสไม่ได้ ถ้าการดำรงชีพแบบฆราวาสไม่ได้ เราดำรงชีพแบบสมณะ ถ้าดำรงชีพแบบสมณะเราจะไม่ติดโลก เราไม่ติดโลก

วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา วันสำคัญทางพุทธศาสนาเพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว เวลาแสดงธรรมจักรๆ เห็นใหม่ ได้สาวกอัครสาวกมาต่อเนื่องมา ถึงเวลาแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ วันมาฆบูชาจะเป็นวันที่เอหิภิกขุที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชให้ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้สั่งสอนเสียเอง แล้วสำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น ระลึกถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาพุทธเจ้า เป็นการปฏิญาณว่าสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นความจริง แล้วเวลาแสดงธรรมขึ้นมาแล้วนี่ถ้าผู้ที่มีอำนาจวาสนาประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงแล้ว มันจะมีคุณธรรมจริงในหัวใจอันนั้น

ถ้ามีคุณธรรมจริงในใจอันนั้นเห็นใหม่ นี้คุณ ที่ระลึกถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ จะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยไม่ได้นัยหมาย หัวใจที่มันเป็นธรรม หัวใจที่มันระลึกถึงนะ หัวใจที่เห็น

คุณประโยชน์ หัวใจที่มันซาบซึ้งนะ นี่ใจ นี่น้ำใจของพระอรหันต์ ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ นี่ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่เป็นจริงขึ้นมา เป็นจริงขึ้นมา นั่นเวลาประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์

แต่ของเราที่เราเป็นปุถุชน ไม่ต้องไปแอกชั่นหรืออก ปุถุชนเท่านั้น ปุถุชนก็ยังกินอยู่หลับนอนเหมือนกัน ยังจี๋เหม็นๆ ทั้งนั้น เวลาจี๋เหม็นๆ ขึ้นมาเราพิจารณาจี๋ลี เวลาจี๋โลกจี๋โกรธจี๋หลง ในหัวใจมันเลวร้ายกว่านั้น เวลาจี๋นะเขาเอาไปใส่ปุ๋ยนะ เขาเอาไปทำประโยชน์ได้ทั้งนั้นนะ สิ่งที่มีมันถ่ายในหัวใจนี้ อันนี้มันร้ายกาจเพราะ เพราะมันทำลายเราก่อน มันทำลายเราให้เราทุกข์เรายากนะ มันทำลายนะ เวลามันเผาผลาญในหัวใจมันแทบกระอักนะ แล้วมันเผาผลาญหัวใจแล้วถ้าใครมีสติปัญญายับยั้งไว้ได้ มันก็ดับไฟในใจของตน แต่มันเผาหัวใจของตนไปแล้ว แล้วยับยั้งไว้ไม่ได้ มันจะลุกลามไปเผาทำลายคนอื่นนะ ไอ้จี๋นี่ไอ้จี๋โลกจี๋โกรธจี๋หลงมันทำลาย แล้วมันทำลายแล้ว มันเกิดเวรเกิดกรรมนะ เวลาเกิดเวรเกิดกรรมเห็นใหม่ ผลมันข้ามวิญญะนะ นี่ข้ามภพข้ามชาติ

ดูเทวทัตสิ เทวทัตตั้งแต่กำทรายนั้นนะ อธิษฐานเลยว่าจะจงล้างทุกภพทุกชาติ จนมาถึงชาติสุดท้ายนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเทวทัตมาเกิดเป็นญาติด้วยกันก็ยังทำลายกันมาตลอด ข้ามภพข้ามชาตินะ ถ้ามันเผาผลาญหัวใจของตน แล้วไม่มีสติปัญญายับยั้งมัน เวลามันทำร้ายมันทำร้ายอย่างนั้นนะ คุณมันทำร้ายสิ มันทำลาย ข้ามภพข้ามชาติ ทำลายกันตลอดไป นั่นนะผลของเวรของกรรม ผลของเวรของกรรมเห็นใหม่

ถ้ามันเป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา มันต้องเป็นความสำคัญให้เกิดประโยชน์กับเรา เราอยู่กับโลก อย่าไปติดมันโลก อยู่กับโลก ถ้ามีสติปัญญานะมันเศร้าใจ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ครูบาอาจารย์เราวิ่งเป็นใบไม้วิ่งเลย เห็นใหม่ คุณสิ ชีวิตแต่ละปีแต่ละพรรษามันเนิ่นนาน เวลาทุกข์มันเผาผลาญหัวใจ แล้วพออยู่ไปพรรษามันมากขึ้นๆ พอมากขึ้นๆ ไปเห็นใหม่ จำเจๆ กันไป พอจำเจทุกข์นั้นมันก็อมทุกข์อยู่อย่างนั้นนะ

แต่ถ้ามันทำจริงทำจริงขึ้นมาในหัวใจเห็นใหม่ วันเวลามันล่องเลยไปเร็วมาก เวลาภาวนาขึ้นมาเนะ วันคืนๆ อยากให้เวลามันยาวกว่านี้เนะ เราก็ยังสู้รบกับกิเลสอยู่นะ อยากให้มันได้เสียนะ พอได้เสียแล้วจะให้มันจบมันสิ้นกันไป ถ้ามันจบสิ้นกันไปเห็นใหม่ แล้วถ้ามันมีสติมีปัญหา มันจบสิ้นไปแล้วมันมีความสุข มันมีความเข้าใจเห็นใหม่ แล้วเห็นใบไม้วิ่งไปเนะ ครูบาอาจารย์วิ่ง

ไปแต่ละองค์ๆ นะ ครูบาอาจารย์ร่วงไปว่าเหมือนใบไม้ร่วงเลย แล้วมันไม่แตกต่างกับชีวิตเราเลยนะ

แต่เวลาชีวิตคนอื่นเห็นหมดนะ แต่ชีวิตเรา โอ้โฮย อีกยืนยาว ชีวิตเรามั่นคง ชีวิตเรานะ แหม ยังอีกเนิ่นนาน ดูกิเลสมันปิดหูปิดตาสิ เวลากิเลสมันปิดหูปิดตานั้น เราชูธงก็ไปไหนก็แล้วแต่ สมัยครูบาอาจารย์เรานะ วัดร้างมหาศาลเลย ที่ไหนก็มีแต่วัดร้างๆ พระเถระนี่ไม่มีนะ ทางอีสานทางภาคเหนือนี้เขาต้องเอาเงินจ้างพระให้อยู่วัดนะ เพราะหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านอยากมีวัดอยากมีพระไว้ใส่บาตร เขาจ่ายเงินเดือนจ้างกันให้อยู่วัดนะ เวลาที่ศาสนามันเหงามันเศร้ามันเหงามันหงอย เวลาชูธงก็ไป ไปเห็นนะ วัดร้างๆ ทั้งนั้นเลยนะ มีแต่วัดร้างไม่มีพระอยู่

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านวิเวกมาyingกว่านั้น เวลาหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขา ท่านไปพระธาตุพนมหลวงปู่เสาร์เป็นคนไปพบเอง พระธาตุพนมนี้พัฒนาแล้วยกให้เขาไป ที่ไหนก็แล้วแต่เราไปเจออยู่ในป่าในเขาเราพัฒนาขึ้นมา แล้วเวลาเดี๋ยวนี้เห็นไหม โลกมันเจริญ เพราะประชาชนมันมากขึ้น คนมันมากขึ้น การเกษตรกรรมมันมากขึ้น เขาทำมาหากินมากขึ้น มันกระจายไปทั่ว กระจายไปทั่วเห็นไหม แล้วมีการพัฒนาขึ้นมา มันก็มีที่อยู่อาศัย นี่จะบอกว่า วัดแต่ละวัดมันมีผู้อยู่อาศัยมาก่อนแล้ว แล้วก็มาถึงรุ่นของเรา แล้วต่อไปก็จะรุ่นต่อไปๆ ใจ

มันต้องมีพลัดพรากทั้งนั้น มันไม่มีใครมายึดว่าเป็นของตนๆ มันไม่มี เพราะอะไร เพราะว่าเราไม่พลัดพรากจากเขา เขาก็พลัดพรากจากเราอยู่แล้ว สักวันหนึ่งนะมันต้องหมดอายุขัยกันไป แต่ก่อนที่มีชีวิตอยู่ที่นี่ เราจะทำจริงทำจังของเราเห็นไหม ถ้าเราไม่คิดโลก ถ้าเราไม่คิดโลกเห็นไหม เราก็จะย้อนกลับมาในใจของเรา

แต่ถ้าเราคิดโลก เราก็ไปตื่นเต้นกับเขา คำว่าคิดโลกคือไปเห็นโลกแล้วมันตื่นตาตื่นใจตื่นตาตื่นใจ เห็นแล้วมันอลังการ แล้วก็ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่า วัตถุอย่างนั้นหรือมีคุณค่า รูปรสกลิ่นเสียงอย่างนั้นหรือ คุลี มหรสพสมโภชนะ เขาจัดให้มันรื่นเริงขนาดไหนก็ได้ คุลี เวลาคอนเสิร์ตมาจากต่างประเทศ โอ้โฮ แสงนี่อลังการมากเลย แล้วเขาจะคิดให้ยิ่งใหญ่ไปกว่านั้นอีกนี่ใจ รูปรสกลิ่นเสียงมันอลังการตรงไหน จะไปตื่นเต้นอะไรกับมัน อย่าไปตื่นเต้นกับสิ่งที่เขาจัดฉาก เขาสร้างสม แต่ แต่อย่างวันนี้ะวันสำคัญทางพุทธศาสนา ถ้าโลกเขาจัดแล้วมันประณีต มัน

คุณแล้วสวยงาม คุณแล้วสิ่งที่มีมันเจริญหูเจริญตา มันเป็นประกาศทางพุทธศาสนา เราที่สาธุนะ เราบอกว่ามันเป็นเรื่องของโลกๆ ใจ

แต่เราเป็นพระกรรมฐาน เราเป็นนักรบ เราจะรบกับกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เราต้องดูความสั้นไหวของหัวใจ คุณ มันเห็นรูปปรสกถินเสียงอย่างนั้นแล้วมันไหวไปกับเขาไหม ถ้ามันเห็นอย่างนั้นนะ สาธุ ถ้าเขาทำด้วยความถูกต้องชอบธรรมเป็นสัมมาทิฐิ สิ่งที่ได้มาได้มาด้วยความชอบธรรม ไม่ใช่การได้มาด้วยการทุจริต ไม่ใช่การได้มาด้วยการปกปิด ไม่ใช่ด้วยการฉ้อฉล การหลอกลวงกันมาเพื่อสร้างความอสังการ เพื่อเอาผลงาน อย่างนั้นไม่ถูกต้อง

สิ่งที่มีมันถูกต้อง เวลามันถูกต้องชอบธรรมแล้วเราก็เห็นดีเห็นงามไปกับเขา ถ้าสิ่งนั้นเป็นความถูกต้อง แต่ แต่มันก็เป็นเรื่องรูปปรสกถินเสียงนะ มันเป็นเรื่องแสงสีเสียง คำว่าแสงสีเสียงนะ มันเอาไปใช้กับอะไร ถ้าเอาไปใช้กับในพิธีกรรมในพุทธศาสนาก็เรื่องหนึ่ง เอาไปใช้กับมหรสพสมโภช เห็นไหม นักเลงการพนัน ที่ไหนมีการพนันไปที่นั่น นักเลงเที่ยวกลางคืน นักเลง นักเลงทั้งนั้นนะ ในนวกวาท ภิกษุเราไม่ควรทำ ชาวพุทธยังไม่ทำเลย แต่ในเมื่อทางโลกเขามันเป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา เขาทำกันเพื่อความอสังการ ความรื่นเริง อันนั้นนี่ก็เรื่องของโลกเขา

แต่ถ้าเราเป็นนักรบ เราไม่คิดในโลก ถ้าไม่คิดในโลกนะ วันสำคัญทางพุทธศาสนา ครูบาอาจารย์ของเราเห็นไหม วันสำคัญทางพุทธศาสนานะถือเนสัชชิก ไม่นอนทั้งคืน เราจะปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเราจะปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นไหม เราตั้งสติไว้ เวลาปฏิบัติบูชาเห็นไหม ปฏิบัติบูชา สิ่งใดบริษัทที่ไม่เห็นมีการถือกุศลเลย เราขาดแคลนอย่างนั้นขาดแคลนอย่างนี้ มันจะขาดแคลนอะไร มีลมหายใจเข้าลมหายใจออกมีชีวิตอยู่มันขาดแคลนตรงไหน มันไม่มีอะไรขาดแคลนเลย มีแต่เราเห็นไหมจะถือธุดงค์วัตร เครื่องขัดเกลากิเลส เราจะมักน้อยสันโดษ เราจะทำให้มันมักน้อยกว่านั้น เพื่อไม่ให้เป็นการรุงรัง

สิ่งที่มีความจำเป็นนะ วัดที่เจริญแล้ว วัดที่มีคนรู้จักแล้ว มันมีประชาชนมา อันนั้นก็ให้มันสมควรกับความเป็นอยู่นั้น แต่ที่มันไม่เป็นการขึ้นมา เราไม่ต้องไปเตรียมการมา เราไม่ต้องไปแสวงหามาให้เป็นการ สิ่งที่เป็นการนี้การรุงรังทั้งนั้น สิ่งที่ธุดงค์วัตรๆ เห็นไหม เครื่องขัดเกลากิเลส เขาไม่ต้องให้เป็นการรุงรัง ไม่เป็นการรุงรังแล้ว เวลาจะประพาศปฏิบัติขึ้นมาแล้วย้อนกลับมาที่หัวใจนี้ ถ้าพูดถึงหัวใจนี้เห็นไหม เราระลึกถึงวันสำคัญทางพุทธศาสนา พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ นี่มาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยความสุข วิมุตตिसุข เขามี

ความสุขแล้ว สุขแท้ๆ ในพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สัจธรรมๆ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม

สัจธรรมนี้เราก็มีความปรารถนาอย่างนั้น ถ้าเรามีความปรารถนาอย่างนั้น ดูทางโลกเขา ทางโลกเขามรรคผลไม่มีแล้ว ทุกอย่างไม่มีแล้ว แล้วเรามาปรารถนาสิ่งที่ทางโลกเขาไม่มีนั้นนะ เราไม่ใช่คนสูญเปล่าหรือ ใ้้นั้นเป็นความคิดทางโลกเขา แต่เราเป็นพระ เราเป็นนักรบ เรามีสติปัญญาของเราเห็นใหม่ เราจะทำความจริงความจริงของเรา มันไม่มีกาลไม่มีเวลา อกาลิโก เรียกร้องสัตว์ทั้งหลายมาดูธรรม เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริงขึ้นมาวันนี้ วันสำคัญทางพุทธศาสนา เราจะเดินจงกรม เราจะนั่งสมาธิภาวนาเนี่ย อวดโลกเขา ถ้าอวดโลกเขาเห็นใหม่ มาดูสิ มาดูร่องรอยที่ฉันทำ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านขึ้นชมอาจารย์สิงห์ทองเห็นใหม่ เดินจงกรมจนทางเป็นร่องๆ นะ เวลาครูบาอาจารย์ของเราเนาะ ท่านขึ้นชมๆ หลวงปู่จวน อาจารย์สิงห์ทองนะ ท่านขึ้นชมเรื่อง ความเพียรทั้งนั้นนะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านขึ้นชมลูกศิษย์ลูกหานี้ ท่านขึ้นชมเรื่องความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ ถึงจะทำแล้วแล้วสติปัญญายังไม่สมบูรณ์นะ มันก็ออกทางโลกๆ นั้นแหละ เพราะอะไร มันต้องหุดเข้ามา หุบร่มเข้ามา หุบหัวใจเข้ามา หุบความรู้สึกของเราเข้ามาเข้าสู่ใจของตน ถ้าใครทำเข้าสู่ใจของตนได้ เห็นใหม่ เป็นนักรบ ครูบาอาจารย์ของเราที่ขึ้นชมขึ้นชมอย่างนั้น ขึ้นชมลูกศิษย์ลูกหาที่เร่งความเพียร ที่ปฏิบัติบูชาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าใครเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาปฏิบัติบูชาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขายังมีโอกาสเข้าไปถึงเห็นพุทธะในหัวใจของเขา ถ้าเขาเข้าไปเห็นพุทธะในใจของเขา สิ่งที่เป็นพุทธะในใจของเขานี้ มันมีคุณค่า

พอมีคุณค่าขึ้นมาแล้ว ปัจจัยสี่ ปัจจัยเครื่องอาศัย อาวาส อาราม ที่อยู่ของผู้ทรงศีล นั้นเราเป็นผู้รักษา เป็นผู้ที่อยู่อาศัย ของของสงฆ์ๆ เราก็จะดูแลรักษา ดูแลรักษาด้วยธรรมด้วยวินัยเห็นใหม่ ไม่ตื่นตื่น ไม่เห็นสิ่งใดมีคุณค่าไปกว่าใจที่ประพฤติปฏิบัติแล้วได้ผลตามความเป็นจริง ถ้าจิตมันสงบเข้ามา จิตมันปล่อยวางเข้ามา เราจะเห็นคุณค่าของหัวใจของเรา ถ้าเห็นคุณค่าของหัวใจของเราเห็นใหม่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ กราบธรรมในใจอันนั้น แล้วพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เขาก็มีคุณธรรมในหัวใจอันนั้น แล้วถ้ามีคุณธรรมในใจอันนั้น คุณธรรมอัน

นั่นมันขึ้นบานในหัวใจ มันแจ่มแจ้งกลางหัวใจ มันเป็นปัจจัยตั้ง มันเป็นสันติวิโก มันรื่นเริงอัน
นั้น

นี่พูดถึงว่าถ้าวันสำคัญทางพุทธศาสนามันต้องมีคุณธรรมจริง มันมีรัตนตรัยจริงในหัวใจ
ถ้ามีรัตนตรัยจริงในหัวใจนะ คุณสิ เวลาหลงตาทำนไปที่ดอยธรรมเจดีย์เห็นใหม่ พุทธ ธรรม สงฆ์
รวมลงเป็นหนึ่งในหัวใจ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ศักดิ์ธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธะๆ นี่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในหัวใจ หัวใจของเราเห็น
ใหม่ เวลามันเป็นจริงๆ เป็นจริงขึ้นมาอะ มันเป็นจริงกลางหัวใจของเรา ถ้ามันเป็นจริงกลางหัวใจ
ของเรา วันสำคัญทางพุทธศาสนามันก็เป็วันสำคัญในใจของเรา ถ้ามันเป็นวันสำคัญทางพุทธ
ศาสนา หัวใจของเรามันก็เป็นธรรมๆ ถ้ามันเป็นธรรมมันเป็นธรรมอย่างนี้ ถ้ามันไม่ติดโลก

ถ้าติดโลกมันส่งออกไปโลกๆ ทั้งนั้น อยู่กับโลก ถ้าอยู่กับโลกเป็นเรื่องของโลก เราเกิด
กับโลก เราเกิดกับโลกนะ ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์มันอยู่ในใจเราใจเห็นใหม่ เราไม่ได้
ปฏิเสธ คนจะเป็นคนคิดคนช้วนะเขาก็ดูเจตนาที่แหละ ดูจริตนิสัย จริตนิสัยที่มันเป็นจริงๆ เห็น
ใหม่ คนมีบุญมีคุณมาตลอด คนที่มีบุญมีคุณตลอดนี้เห็นใหม่ เวลาใส่บาตรๆ ก็ใส่บาตรทุกวันๆ
นะ เขามีคุณกับเราหรือไม่

นี่คุณสิ ดูเวลาพระสารีบุตรเห็นใหม่ ทุกตะเข้ญใจจะมาบวชนะ ไปหาใครที่ไม่มีใครบวชให้
สักคน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประชุมสงฆ์ ทุกตะเข้ญใจนี้มีบุญคุณกับใคร พระสา
รีบุตรยกมือเลยนะ เคยมีบุญคุณกับข้าพเจ้าครับ เขามีบุญคุณอะไรกับตน เขาเคยตัดบาตรข้าพเจ้า
หนึ่งทัพพีครับ คนทุกข์คนจนมันจะมีอะไร ถ้าเขามีข้าวใส่บาตรด้วยความกระเสือกกระสน ด้วย
ความมุมานะของเขาขนาดนั้นแล้ว เขามาใส่บาตรเห็นใหม่ พระสารีบุตรยังจำได้ พระสารีบุตรจำ
ได้นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้พระสารีบุตรบวชให้ พอบวชให้แล้วพระสารีบุตรเป็น
ผู้สั่งสอนเอง เวลาไปหาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า “สารีบุตร สัทธีวิหาริกของเธอสอนง่ายหรือ”

“สอนง่ายครับ สอนง่ายครับ” เพราะเขาเอาจริงเอาจัง เขาเอาจริงของเขา เขาทำจริงๆ จังๆ
ของเขา สุกท้ายแล้วเขาก็สิ้นกิเลสไปได้เหมือนกัน นี่ถ้ามันเป็นบุญมีคุณเห็นใหม่ แม้แต่ข้าวทัพพี
เดียวยังระลึกถึงคุณของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เรามาวงเป็นพระ แม่แต่ทางโลกเห็นใหม่ สิ่งที่เราเกิดมา เราก็ระลึกถึงคุณของเขาทั้งนั้นนะ นึกถึงคุณของเขา แต่ แต่สัตว์โลกจะต้องคืนรนกันไป สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลาย เป็นเพื่อนเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุขๆ เกิด ไอ้เราเป็นทุกข์อยู่นี่ จงเป็นสุขๆ เกิด ภูบวชเป็นพระแล้วทุกข์หนีหายเลย ภูบวชเป็นพระแล้วใจกูไม่สุขสักที จงเป็นสุขๆ เกิด ด้วยอำนาจวาสนานะ อำนาจวาสนาคือว่าเพศของนักรบนี้ เพศของพระนี่ บางคนกว่าจะได้มานะ สละชีวิตนะ

นี่คุณิ พระรัฐบาลเห็นใหม่ พ่อแม่ร่ำรวยมาก มีลูกคนเดียวไม่ให้บวช เพศของการเป็นพระนี่ ในพระไตรปิฎกมากนักละ ที่ว่ากว่าจะบวชได้เอาชีวิตเข้าแลกมาทั้งนั้น กว่าจะได้เพศของสมณะ ความได้เพศของสมณะแล้วนี่เราจะเป็นนักรบ เราจะรบกับกิเลสในใจของเรา มันมีวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้ามันมีวาสนามันเห็นนะ เห็นนี่เป็นทรัพย์ เห็นความเป็นพระนี่เป็นทรัพย์ เป็นอริยทรัพย์ แล้วนี่ๆ ทรัพย์อย่างนี้เห็นใหม่ ใจของเรายังไม่ได้บวช ใจของเรายังไม่เป็นธรรมนี่เห็นใหม่ มันเป็นปุถุชน ทั้งๆ ที่ได้เพศของสมณะมานี่เป็นนักรบแล้ว ได้เพศของสมณะเป็นทางที่กว้างขวาง แล้วถ้าเรามีครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ท่านจะให้โอกาสเราประพฤติปฏิบัตินะ โอกาสประพฤติปฏิบัตินี้แสนยากเพราะ เพราะไปอยู่ที่วัดใดก็แล้วแต่ ถ้าหัวหน้าอยากมีชื่อเสียงอยากได้เกียรติศัพท์เกียรติคุณ เขาเอาเราไปเป็นเครื่องมือทั้งนั้น เอาไปก่อสร้าง เอาไปแสวงหาผลประโยชน์ เอาไปเพื่อไปอวดชาวบ้านว่าฉันมีลูกศิษย์ลูกหามาก เราก็ต้องตะลอนๆ ไปกับเขา

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ท่านไล่เข้าป่าๆ ทางจงกรมนั่นนะ ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ เพราะอะไร เพราะพระกว่าจะบวชจะฝึกหัดเป็นพระสักองค์หนึ่ง ถ้าฝึกหัดให้พระสักองค์หนึ่งเห็นใหม่ เวลาจะบวชพระๆ นี่ สิ่งที่เป็นเพศสมณะนี้ได้มาแสนยาก เวลาพ่อแม่อนุญาตแล้วนะ เวลาไปบวชพระต้องมีอุปัชฌาย์อาจารย์ เวลาบวชมาแล้วเป็นสมมติสงฆ์ มีคุณค่าเท่ากัน ในพุทธศาสนา เพราะบวชเป็นพระแล้วนะทำสามิยกรรมต่างๆ ได้ร่วมอุโบสถ ร่วมกันได้ๆ เวลาจะเอาจริงเอาจัง ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาขึ้นมา มันต้องจริงต้องจังกับหัวใจของเราเองใจ เวลาเราจะบวชหัวใจขึ้นมาเราบวชด้วยมรรคด้วยผล ด้วยมรรคด้วยผลขึ้นมา ด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา

ศีล ศีลมันอยู่ที่ไหน ศีลมันอยู่ในหนังสือ ศีลมันอยู่ในตำรา ใจของเราจะทำยังไงก็ได้ ทำตามใจของฉันทัน ถ้ามันเป็นศีลๆ ศีลคือความปรกติของใจ ถ้าใจมันปรกติขึ้นมาอยู่ที่ไหนก็มีความสุขเห็นใหม่ เป็นพระก็เป็นพระจริงๆ บวชแล้วก็พระ เป็นพระร้อยเปอร์เซ็นต์ เดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา พระทำไมมันชื่อแต่พระ ทำไมหัวใจมันไม่เป็นพระ หัวใจมันไม่สงบระงับสักที ทำไมมันมีแต่ความทุกข์ความยากขนาดนั้น ความทุกข์ความยากก็มันติดโลกไป

โลกนะ เวลาเขาจะจัดงานรื่นเริง เขาจัดด้วยศักยภาพของเขา แล้วทางโลกนะ คนที่มีศรัทธามีความเชื่อขึ้นมา เขาจะจัดบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ เถรวาทๆ นะ ในวันพุทธศาสนาเขาประดับธงเห็นใหม่ แสงสีเสียดด้วยความอลังการ เพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จุดพลุ จุดแสง แสงสีเสียด จุดตะไล เขาบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเขาจุดโคมลอยๆ เห็นใหม่ โคมลอยบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาทำได้เท่านั้นในโลกเขาบูชาได้อย่างนั้น

แต่ของเราๆ มีสติมีปัญหาไป เราจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยสัมมาสมาธิไป ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับหัวใจ ลูกหน้าลูกหลังกันนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป่ากระหม่อมเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครูบาอาจารย์ ท่านดูแลหัวใจของเรา ใจที่สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี เวลาวิมุตติสุขสุขในหัวใจ ความสุขอย่างนั้น หลวงปู่มั่นเวลาท่านบรรลुरुธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอนุโมทนา พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลมาอนุโมทนา อนุโมทนาไอ้ใจดวงนั้น ไอ้ใจดวงที่เสวยวิมุตติสุข

แล้วหัวใจของเรา ถ้าเราเป็นจริงๆ นะ เราก็พยายามของเราไป ถ้ามันวันสำคัญทางพุทธศาสนา หัวใจของเราต้องสำคัญ ถ้าหัวใจเราสำคัญ เรามีสติ พอมีสติขึ้นมาเราก็คัดแยกได้ ผิดชอบชั่วดี พระเราสำคัญว่า ผิด ชอบ ชั่ว ดี ผิดกับชอบนี้ ชั่วกับดีนี้ ศีลมันดีที่ไหน เห็นใหม่ เวลาหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่านขึ้นชม ขึ้นชมผู้ที่ปฏิบัติ ขึ้นชมคนที่คัดแยก ผิดชอบชั่วดี ถ้าหัวใจมันเข้มแข็งขึ้นมาเห็นใหม่ ผิดชอบชั่วดี เขาอนกันที่นอนนุ่มๆ เขาอนกันนะที่อากาศถ่ายเท ไอ้เราเดินจงกรมกันเกือบตาย ไอ้ที่จะนอนเหวอก็โคนไม้ ไอ้ มันจะมีความสุขตรงไหนวะ เขาอยู่กับมีแต่ความสุข ไอ้โห ที่นอนของเขาณะ ไอ้โห น่ารื่นเริง ไอ้เราไม่มีที่จะมุดหัว

แต่ถ้าใจมันสงบนะ ใจมันเริ่มเรียงขึ้นมาจะ ฟุบตรงไหนก็นอนตรงนั้นได้ เอาไปไม่มีมาปู นั่งสมาธิที่นั่น มีความสุขที่นั่น ในความเป็นจริงความเป็นจริงมันอยู่ที่นั่นไง ถ้าความเป็นจริงมันอยู่ที่นั่น ถ้าจิตมันมีหลักมีเกณฑ์ โอ้โฮ มันจะเห็นนะ ไม่ติดโลกๆ สาธุ เราอยู่กับโลกนะ เราเกิดมากับโลกนะ โลกเขาเริ่มเรียง โลกเขาทำเพื่อบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก็สาธุ แต่เราไม่ทำอย่างนั้น เราจะปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะปฏิบัติบูชาให้หัวใจเราเริ่มเรียง ถ้าจิตใจเราเริ่มเรียงนะ นี่ๆ เราจะเป็นพระในพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาคือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเป็นพระสงฆ์จริงหรือเปล่า

ผู้ใดเห็นสมณะเป็นมงคลชีวิตๆ เวลาเขาเห็นสมณะๆ ขอความช่วยเหลือ โน่นก็ยิ่งขาดแคลน นี่ก็ยิ่งขาดแคลน เขาไม่เป็นสมณะของเขาหรอก ไม่เป็นความสุขของเขา แต่ถ้าเราเป็นสมณะ การเห็นสมณะเป็นมงคลชีวิต เขาเห็นสมณะแล้วเขาเริ่มเรียงในหัวใจของเขา ในหัวใจของเขาณะเบิกบาน ในหัวใจของเขามันมีवासนา ถ้าติดโลกๆ เห็นใหม่ ถ้าในหัวใจของเขามันเบิกบานนะ เวลานั้นนี่ทำแสงออกจากตัวเลยฉัพพรรณรังสี จะให้เขาเบิกบานใจ จะสว่างกระจ่างเขา ไร้สาระ

นี่ไง ถ้าเราไม่ติดโลกชะอย่างนี้ เราไม่ติดโลกเห็นใหม่ เวลาธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาได้ยสะแล้วเห็นใหม่ สงฆ์ทั้งเธอทั้งเรา ๖๑ องค์ ไม่ติดบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ บ่วงที่เป็นโลกเห็นใหม่ โลกธรรม ๘ บ่วงที่เป็นทิพย์นะ ทิพย์สมบัติต่างๆ นะไม่ติดทั้งนั้นนะ ที่บอกว่าไม่ติดไม่ติดเพราะอะไร ไม่ติดเพราะได้ทั้งมันมาแล้ว ไม่ติดเพราะเรามีสติมีปัญญาเห็นใหม่ เราได้หักงธรรมในหัวใจ หักสิ่งที่มันอหังการในใจ เราได้หักได้ทำลายความอหังการในใจหมดสิ้นแล้ว มันจะไปติดอะไร ภาวสวะทำลายภพแล้วนะมันจะติดอะไร มันไม่มีอะไรให้ติดอยู่แล้ว ถ้ามันไม่มีอะไรให้ติดอยู่แล้ว นี่ไง ถ้ามันเป็นจริงมันเป็นจริงอย่างนี้ ถ้าเราไม่ติดโลกนะ เราจะได้ธรรม

ถ้าเราติดโลก ภาษาเราณะ เราเกิดกับโลกไม่เห็นมีอะไรน่าตื่นเต้นเลย แล้วเรามาบวชเป็นพระ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นรัตนตรัย นี่เป็นสมณะ นี่ผู้ใดเห็นสมณะเป็นมงคลชีวิตแล้วเรายังไปติดกับโลกเขา เห็นแสงสีเสียงก็ไปตื่นเต้นกับเขา เห็นสิ่งใดก็ไปข้องแวกกับเขา มันไร้สาระ มันไร้สาระมาก เขาจะเป็นยังไงมันก็เรื่องของเขา แต่เราณะ บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา อุบาสก อุบาสิกา พระมันต้องร่วมมือกันทั้งนั้น เราก็ร่วมมือไปกับเขา แต่เราเป็น

ผู้นำนะ เราก็ต้องมีสติปัญญาสิ มีสติปัญญาเป็นผู้ชักนำเขา ไม่ใช่ให้เขาชักนำเรา ไม่ใช่ไปก้มหัวให้เขา เจริญพรๆ นะ ก้มหัวให้เขาตลอด ให้เขาจงจุมกอยู่อย่างนั้นหรือ เราไม่ใช่เป็นให้เขาจงจุมก เราจะชักจูงเขา เราจะชักจูงเขาด้วยความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ ความเป็นอยู่ของเรา

ความเป็นอยู่ของเรา ถ้าเราทำได้จริงเห็นไหม เขาแสวงหา พอเขาแสวงหา นี้เราคิดเส้นขอบขนาดไหน เขาต้องทำตามนั้น ถ้าเขาทำตามนั้น ให้เขาพัฒนาของเขาขึ้นมาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา แต่ของเรานะไม่มีวุฒิภาวะที่จะเป็นประกันในใจของเราเลย เราเองต่างหากไปเดินตามก้นเขา ให้เขาจงจุมกต่างหาก แต่ถ้าเราเป็นจริงๆ ขึ้นมาเห็นไหม เราต้องมีหลักมีเกณฑ์ของเรา แล้วเราเป็นคนชักจูงเขา ถ้า ถ้าเขาให้ชักจูง ถ้าเขาไม่ให้ชักจูงก็เรื่องกรรมของสัตว์ กรรมของสัตว์เพราะอะไร เพราะเราไม่ทำตัวเราให้เป็นที่น่าเชื่อถือ

ถ้าเราทำตัวของเราน่าเชื่อถือ มั่นน่าเชื่อถือที่ไหน มั่นน่าเชื่อถือที่ใจของเรา ถ้าใจของเราเป็นธรรมนะมันสังเวช ปลงธรรมสังเวช ชีวิตเราเป็นอย่างนี้หรือ ธรรมวินัยเป็นแบบนี้หรือ ธรรมและวินัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้และวางไว้เป็นศาสดาของเรา เคารพ ธรรมและวินัยนะเท่ากับเคารพพระพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ของท่านได้สร้างสมของท่านขึ้นมา นั่นนะ ธรรมวินัยนะ รื่นริงและอาจหาญในใจของท่าน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมลงอยู่ที่ใจดวงนั้น ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ มันรื่นริงมันอาจหาญอย่างนั้น แล้วอะไรจะมีคุณค่าไปอีกล่ะ

ถ้าเราติดโลกเราจะไม่ได้อะไรเลย มันจะมีค่าเท่ากับดีเงินนะ ดีเงินที่มันคุมเครื่องเสียงมันจะมีค่าอะไร อาชีพดีเยอะเยอะไป เขาคูมเครื่องเสียง เขาคดแสวงสีเสียง เขาได้ตั้งค์ ไอ้เราบวชเป็นพระ แล้วเราไปติดในรูปรสกลิ่นเสียงอย่างนั้น ไร้สาระ แต่ถ้าเป็นจริงๆ ขึ้นมานะ เห็นไหม เราย้อนกลับมาที่ใจเรา ถ้าย้อนกลับมาที่ใจเราเห็นไหม นี่พระพุทธพระธรรมรวมลงอยู่ที่ใจของเรา มันเห็นแล้วมันสังเวช รูปรสกลิ่นเสียงนะ พลังงาน ไฟฟ้า เขาต้องมีเครื่องมือปัจจัยถึงจะแสวงหามาได้ สิ่งนั้นเขาต้องลงทุนลงแรงกว่าจะได้แสวงสีเสียงมาโชว์กันนะ

ไอ้ของเราชีวิตก็ทำนี้ หายใจเข้าและหายใจออกนี้ หายใจเข้าไม่ออกก็ตาย ออกไม่เข้าก็ตาย ชีวิตเรานะมันแขวนอยู่บนเส้นด้าย แล้วเราจะมาประมาทกับชีวิตเราหรือ เราไม่ประมาทชีวิตเรานี้ เราจะปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันสำคัญทางพุทธศาสนา มันต้องมี

ความสำคัญ มีหนักมีเบา ไม่ใช่วัน ๒๔ ชั่วโมงก็ ๒๔ ชั่วโมงเหมือนกัน วันทางโลกเขายังมีเสาร์ อาทิตย์ วันของเราเนะ วันสำคัญทางพุทธศาสนามันต้องจริงต้องจัง ต้องมีความสำคัญ ต้องมีความแตกต่าง ต้องมีน้ำหนักมากกว่าวันอื่น ต้องมีความมุ่งมั่นทำได้จริง ถ้าไม่มีอย่างนั้น เวลาเราปฏิบัติวันพระวันโกน ทำไมเนสซซิก ทำไมมันมุ่งมั่น เพราะธรรมดาเราก็มุ่งมั่นอยู่แล้ว ถ้าวันพระวันโกนเรายังมุ่งมั่นมากขึ้น วันสำคัญทางพุทธศาสนายังเต็มที่ โหมเต็มที่เลย

นี่ไง นี่ศากยบุตร พุทธชินอรส บวชมาเพื่อพระพุทธเจ้า บวชมาเพื่อการประพฤติปฏิบัติ ให้มันเป็นจริงในใจขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงในใจแล้วไม่สำคัญ ถ้าใจมันเป็นจริงแล้วอยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ จะตายที่ไหนก็ตายได้ ถ้ามันจริงแล้วพร้อมที่จะตายเลย พร้อมทุกอย่างเลย ถ้ามันสมบูรณ์แบบแล้วแต่ถ้าไม่สมบูรณ์แบบนี้สิ เวลาครูบาอาจารย์นะ เวลาประพฤติปฏิบัติเนะ ขอให้สิ้นสุดในภพชาตินี้ มีเท่าไรใส่กันเต็มที่ ขอให้มันจบกันที่ชาตินี้ ถ้ามันจะเป็นจะตาย ขอให้ก่อน ยังเป็นห่วงชีวิตนี้ ยังไม่อยากจะตาย ยังไม่อยากจะตายเพราะมันยังไม่จบ ถ้ายังไม่จบยังไม่อยากจะตาย ถ้ามันจะตายก็ขอให้กิเลสมันจบก่อน ให้กิเลสมันตายก่อน ก่อนที่เราจะตายตามกิเลสมันไป

แต่นี้ไม่เป็นอย่างนั้นเลย ผิดชอบชั่วดีก็ไม่รู้จัก ดีชั่วก็ไม่รู้จัก คิดแต่ในโลก บวชนะเป็นพระ ร่างกายนะเป็นพระ ความเป็นอยู่เหมือนพระ เห็นไหม เหมือนพระแต่ไม่ใช่พระ แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ นะ มันต้องเป็นพระจากภายใน เป็นพระศีลเสมอกัน ทุกอย่างเสมอกัน ไม่คิดโลก วันสำคัญทางพุทธศาสนาต้องมีคุณธรรมในใจ มันต้องมีหลักมีเกณฑ์เพื่อหัวใจของเรา ถ้าเป็นประโยชน์กับเราเห็นไหม มันต้องมีหนักมีเบา ต้องมีเหตุมีผล ผิดชอบชั่วดีมันต้องระลึกได้ มันต้องทำคุณงามความดีเพื่อเราๆ

เวลาธรรมแล้วนี้ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแบมือตลอด ไม่มีกำมือในเรา ใครทำได้ แล้วใครประพฤติปฏิบัติก็เป็นของคนนั้น แสวงหาขนาดไหนก็เป็นของบุคคลคนนั้น ศึกษามาเป็นความจำแล้วก็มาอวดกันมาโม้กันนะ ไร้สาระ ทำจริงๆ สิ ให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาแล้วนะ มันมีคุณค่าในตัวของมัน ถ้ามีคุณค่าในตัวของมันแล้วไม่ต้องคนอื่นบอก มันมีคุณค่าของมันเห็นไหม เวลาน้ำท่วม สิ่งใดก็แล้วแต่มันพัดไปหมดเลย นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นจริงในหัวใจ มีคุณธรรมในใจ อะไรมันจะไปต่อสู้อันมัน ถ้ามันเป็นจริงจากหัวใจ แสดงออกมามันต้องจริงทั้งนั้น

แต่ใจมันยังไม่จริง มันก็เหมือนหมาห่มหนังเสือนั่นนะ เวลาเอาหนังเสือมาห่ม เวลาหมา
เห่ามันก็เสียงหมา ไม่มีเสียงเสือซกนิกเดียว แต่ถ้าเสือมันเป็นเสือนะ มันเห่าเมื่อไรมันหอนเมื่อไร
ก็เสียงเสือทั้งนั้น แต่หมาห่มหนังเสือนี่เห่าเมื่อไรก็เป็นหมา ทั้งๆ ที่เอาหนังเสือมาห่มไว้นั้นนะ นี่
ก็เหมือนกัน ถ้าใจเป็นธรรมๆ มันต้องเป็นธรรมจริงๆ ถ้ามันเป็นธรรมขึ้นมาแล้วนะ ถึงใครมันจะ
เข้ามารบกวนไม่มี มันจะเป็นความจริงของเราเห็นไหม ถ้าเป็นจริง

วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนานะ ถ้าวันสำคัญทางพุทธศาสนานะให้ระลึกได้ ไม่คิดใน
โลกเขา วัฏฏะไม่คิดมัน พยายามทำใจของเราให้เข้าสู่ธรรม ไม่ทิ้งธรรม ให้อยู่ในคุณธรรม ใน
ธรรมและวินัย ชีวิตเราจะไม่เสีย จิตของเรามันจะมีคุณค่าถ้ามันปฏิบัติตามความเป็นจริง อย่าคิด
โลก แล้วพยายามติดธรรมไว้ ติดธรรมวินัยไว้ให้เป็นสมบัติของเรา เอวัง